

השבת

ל' כ"ב נמנן אב תש"ב

עלון מס' תתקנ"ב

בס"ד - לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

שבת לך-לך

עלי עברו וכו' אך אוסיף להביט אל היכל קדשך". שכל זה הוא עניין הבקשה והחפוש הני"ל, שגם מבטן שאול ממש צריכין לצעק אל ה', כמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר בזה הלשון (שיחות הרי"ן סימן שב): שהעיקר הוא מבטן שאול שוועתי (לקוטי הלכות - הלכות נפילת אפים ו' - ח')

ואחרי כן יצאו ברכוש גדול ... (ט"ו, י"ד)

... כי מה שישראל הם כבושים בגולה בתחילה בכל מקום שהם מטלטלים שם, זה מחמת שבכל מקום יש ניצוצות ונפשות קדושות הרבה שנדחו ונפוצו ונתפזרו לשם על ידי חטא אדם הראשון ועל ידי חטאי כל הדורות עד היום הזה, ואלו הניצוצות והנפשות מצפים ומחכים תמיד שיבוא לשם איש הישראלי. ותכף שבא לשם איש הישראלי הם נופלים עליו ומסבבים אותו ונתאחזים בו כדי שיתקנסו. ומחמת שאלו הניצוצות מנחים בין הגויים ובין הקליפות שהם נאחזים ומקדיקים בהם מאד, על ידי זה יש יסורים גדולים לאיש הישראלי שבא לשם, כי גם הקליפות וכו' וכל המחשבות רעות וזרות ובלבולים וכו' הבאים מהם נאחזין בו מחמת שרואים שהניצוצות רוצים להתתקן. ועיקר התאחזים והתגרותם הוא בעת שזה האיש עוסק באיזה דבר שבקדשה שאז הוא זמן תקונם וגאלתם של הניצוצות מבין העכו"ם והקליפות כידוע ומובן כל זה בספרי רבנו ז"ל בכמה מקומות ומובן ברמז גם בספרי הזהר וכל כתבי האר"י ז"ל, שהם אחד מהיסודות הגדולות שספרי האר"י ז"ל והזהר מיסודים עליהם כידוע למבנינים במקומות אין מספר.

וזהו בחינת תכבד העבודה על האנשים וכו' בחינת ומהזאת באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה וכו', וזהו תקף אריכות הגלות בפרט עכשו כי כל מה שסמוך יותר ויותר אל הקץ מתגברים ומתגרים יותר כל המתנגדים אל הקדשה והקליפות והתאוות והנסיונות והבלבולים וכו' כמבאר במקום אחר. וצריכין התחזקות גדול מאד מאד כנגדם ולצפות ולחכות לישועת ה' בכל עת בכל מקום שבאים לשם בגלות וטלטול עד ישקיף וירא די משמים, ואז יזכה שלא די שיצא ויעלה משם לחרות בעצמו אף גם יברר ויעלה משם כמה וכמה ניצוצות השיכים לחלק שרש נשמתו בבחינת ונשאר גם הוא לאלקינו (כמבואר בלקוטי מוהר"ן ב', תורה ע"ו) עד שגם המקום בעצמו יתקדש בקדשה גדולה שילמדו בו תורה ברבים בבחינת עתידין בתי תרשיאות וכו'. וזה בחינת ואחרי כן יצאו ברכוש גדול הנאמר גם על הגלות הזה כידוע. כמו שאמרו רבותינו ז"ל וגם את הגוי לרבות גלות כל הארבע מלכויות (לקוטי הלכות - הלכות חלה ותרומות ומעשרות די' - ב')

לך לך ... (י"ב, א')

יש כמה מיני חשך ושקרים הנמשכים מהארץ והמדינה שנתגדל בה. כי אף על פי שבכל ארץ ובכל מקום יש בודאי טוב הרבה שהוא בחינת אמת, אבל הקליפה קדמה לפר', וזה לעמת זה וכו'. ועל כן יש בכל מקום כמה מיני חשכות המחשיכים את האמת בכל מקום ומקום לפי בחינתו, וכן יש כמה מיני חשך ושקר הנדבק בהאדם מצד ההולדה, בבחינת "הן בעוון חוללתי וגו'"; ויש כמה מיני שטויות ושקרים שנדבק בו מצד משפחתו, כגון שמחזיקים עצמם למיחסים גדולים, וכאלו כל הכבוד שיש להם, וכיוצא בזה שאר שטויות ובלבולים. ומי שרוצה לילך בדרך הקדש, הוא צריך לילך ולצאת ולהטות מדרך כלם, רק להמשיך עצמו אל נקדת האמת לאמתו המשרש בו מצד נשמתו שהוא חלק אל-ה-ממעל, שהוא עצם האמת. וזה עיקר עצמיות האדם, כי כשאומר האדם: "אני", או "לי", או "לך" מכוון הכל על עצם האדם שהוא נשמתו, ולא על הגוף שנקרא רק בשר ודם. וזה בחינת "וויאמר ה' אל אברם לך לך" "לך" דייקא, לעצמיותך, שהוא רק נקדת האמת לאמתו המשרשת בך; וזה: "מארצך וממולדתך ומבית אביך", כי צריך לפנות שכמו ולהטות לגמרי מכל השקרים והבלבולים הנאחזים בו מצד הארץ שנתגדל בה או מצד ההולדה או מצד המשפחה, רק ימשך עצמו אל נקדת האמת לאמתו, ואז יזכה לבוא אל תכליתו הנצחי, שזה בחינת "אל הארץ אשר אראך וגו'" (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ה' - אות ז' מתוך אוצר היראה - אמת - ע"ד):

אל הארץ אשר אראך ... (י"ב, א')

... ופירש רש"י: ולא גילה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו ולתן לו שכר וכו'. וכן (בראשית כב, ב): על אחד ההרים אשר אמר אליך. וכן (יונה ג): וקרא עליה את הקריאה וכו'. כל זה הוא בחינת מה שכתוב בסוף התורה י"ב (לקוטי מוהר"ן חלק ב'), שגם על גדולי הצדיקים עובר בחינה זאת שקדם כל תורה מכרח לעבר דרך אלו הבלבולים וספקות, שהם בחינת לבי סחרחר וכו' וכו', כמו שכתוב שם. וזהו בחינה מה שה' יתברך לא גלה לאברהם את הארץ מיד כדי שיצטרך לחפש ולבקש אחר רצונו היטב. וזה עיקר הנסיון שלו וכן של כל הצדיקים. וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדעתו בשלמות בעניין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל. וכל זה הוא עניין הני"ל שה' יתברך נסה את אברהם ולא גלה לו את הארץ מיד כדי שיהיה נבון ומספק, ואף על פי כן יחפש ויבקש אחר רצונו, ועל ידי זה דייקא יזכה שה' יתברך יגלה לו רצונו וירבה שכרו על ידי זה, כי על ידי הבקשה והחפוש יזכה לעליה גדולה. וכן העקדה שנאמר בו: על אחד ההרים וכו'.

וכן יונה שנאמר בו: וקרא עליה את הקריאה. כי יונה לפי דעתו לא הוטב בעיניו שלחות זה לניוה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מובא בפרוש רש"י יונה א), כי לא הבין עצם רחמי ה' יתברך עד היכן הם מגיעים, על כן התעה אותו ה' יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לעניין זה: הקדוש ברוך הוא מתעה את הצדיקים וכו'. ולא גלה לו מיד כדי שיחפש ויבקש הרבה, ועל ידי זה ישיג רצונו ומדת רחמיו המרבים, שהוא יתברך מרבה להיטיב ורוצה בתשובה אפילו של אמות העולם, מכל שכן של ישראל. ועל כן באמת כשהיה יונה במעי הדגה הודה לה' יתברך על רבוי רחמיו כמו שכתוב שם (יונה ב): "מבטן שאול שוועתי שמעת קולי וכו' ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך וכו' כל משברך וגלך

(ספר אבן הנחל ב' - מכתב ל"א)

מכתב

... לפעמים יכול האדם ליפול חס ושלום על-ידי האמת דייקא, כי יודע בנפשו שבאמת קלקל ופגם הרבה וגם עתה הוא כמו שהוא, ועל-כן מסיתו הבעל-דבר בהאמת שלו לחרותו לגמרי חס ושלום. אבל כבר גלה לנו הצדיק האמת שהאמת לאמתו אינו כן, כי אפילו בשאול תחתיות סמוכין לה' יתברך ואין שום יאוש בעולם, ואף-על-פי שבודאי צריכין לשמר עצמו מן החטא ואפילו מפגם כל שהוא,

אשפיו שלפניו אמתקפה אפניו
אשפיו אשפיו ...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"ט א', טו)

מוב להגיד ולשיר נ נח נחמן נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

אף-על-פי כן, אפילו אם נכשל כמו שנכשל אפילו אלפים ורבות פעמים, אף-על-פי כן בכל עת ורגע חסדי ה' לא תמנו וכו' ויכולים בכל עת לקרב עצמו לה' יתברך מכל מקום שהוא "כי גדול ה' מאד ולגדלתו אין חקר" ויש עניין שיתהפך הכל לטובה, וזה עיקר האמת לאמתו. גם כל המחלקת על הצדיק, הן המחלקת של הנקראים חסידים וכשרים, ובפרט המחלקת על כמות המחקרים הנוטים לדרכי הכפירות והאפיקורסות, הכל הוא על-ידי האמת שלהם, כי האמת נעשה עדרים עדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת, ועל-כן מי שמביט לפעמים בספריהם של המחקרים יראה שהדבור "אמת" אינו זו מפייהם וצועקים רק "אמת". אוי להם ולהאמת המזיף שלהם! ועל-כן צריך האמת בעצמו שמירה, והכל בכח הצדיק האמת ותלמידיו שהם בחינת יהושע שעל-ידם עיקר הכנסת קיום התורה בישראל ועל-ידם המשכת דרכי התשובה.

כל עיקר הגלות שנמשך ונתארך הוא רק מחמת המחלקת ושנאת חנם שעל הצדיק האמת ואנשיו, שזה גרוע מכל העברות. ועצם ותקף ההתגברות הזה גדול ונשגב כל-כך בלי שעור וערך, עד שגם הצדיקים והכשרים אשר הטו שכםם לסבל על תורה ושירת תאוות, גם בהם נפלה שלהבת הקנאה והמחלקת וקבלת לשון הרע ושנאת חנם. וזה הדבר היה בעברנו להרחיק מהאמת יותר מהכל, ועדיין השטן מרקד בין להגדיל המחלקת והפרוד. ונלכדו כל-כך, עד שלא יוכלו המון ריעות לבאר עניין זה.

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... יבואו מכל העולם לשמוע הניגון של רבנו, שרבנו הקדוש יגלה מה זה ברסלב...

... ילמוד הניגון הזה, אחר כך ישירו כולם הניגון הזה...

... יום השישי, זרקו אבנים גדולים על רבי נתן, החתן והכלה, ועל כולם, וכולם ברחו ליער, אחר כך כשנעשה קצת שקט, באו, אוי, רבי נתן איננו, הם הלכו לחפש את רבי נתן... הוא רקד בניגון זה: 'גדולתנו!.. הוא אמר להשם יתברך: 'גדולתנו ותפארתנו' - זה "ליקוטי תפילות", יגלה משיח צדקנו' - הוא יגלה מה זה "ליקוטי תפילות", אין אף אחד נוגע בו, אבל משיח יכנס כל העולם, כל ישראל, ויתקן אותם, הוא ייתן להם "ליקוטי תפילות", הם {יאמרו} "ה"ליקוטי תפילות"... זה הכל...

... כל דיבור הוא בוקע רקיעים, הוא עושה תיקונים כאלה שלא היה מעולם, מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, כי רבנו הקדוש הוא חדש אז רבנו הקדוש היה בעולם, אבל לא ידעו כלל מה זה, {היה} רבי נתן הם הודיעו את זה, ורצו להרוג אותם, מה זה? "ליקוטי מוהר"ן!?" רצו להרוג אותם, ובנס ניצלו, זה נסים גדולים, ורבי נתן, הוא שר לרבנו של עולם: 'גדולתנו.. גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו', הוא יגלה שזה חדש, שזה לא היה... מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן"...

"ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", זה יתקן כל העולם, כל דיבור של רבנו ז"ל, יהיה תיקון לכל העולם, לכל הרשעים, לכל הכופרים, הם יתקרבו לשם יתברך והם ילמדו "ליקוטי מוהר"ן" ביום, בלילה...

סיפור

(ספר ימי מוהר"ן חלק ב' - סימן פ"א)

... ביום ראשון א' דראש חדש אייר, בערך שעה קודם אור היום, התחילו המאטראסין [המלחים] בזריזות גדול לעסק במשיכת החבלים ולפרס הוילאות, וגם הקפיטאן (רב החובל) עמד וגם אנחנו לא היינו יכולין לישן, ועמדנו לקול תשואת המאטראסין ועמדנו בזריזות כי נכספנו לראות מלאכת הספינה ועלינו מיד על הספינה וראינו נפלאות השם בעניין מלאכת הספינה ונתנו שבח להשם יתברך אשר ברא את הים ואת היבשה, ונתן חכמה בלב האדם לעשות ספינה גדולה בתחבולות ואמנות כאלה והסתכלנו עליהם בערך שתיים או שלש שעות עד ערך הנץ החמה.

ואחר כך ירדנו להתפלל, ובתוך כך משכו האנקיר (עוגן) מן הים והתחילה הספינה לילך אבל כל יום ראשון לא היה רוח טוב לדרכנו, והכרחו לצדד את הספינה ועל כן בכל יום ראשון לא הלכה הספינה כי-אם מעט, ואצלנו היו הולכים עוד בערך ארבע או חמש ספינות וספינה אחת הייתה הולכת סמוכה אלינו מאד, והקפיטאנים הלכו בכל יום מספינה לספינה לאכל ולשתות ובכל יום ראשון לא הרגשנו

שום מחוש ולא שום שעמום והיה לנו לפלא גדול, כי שמענו כמה פעמים שיש צער גדול להולכים פעם הראשון על הים, ואנחנו לא הרגשנו דבר.

ובתחילת היום, ביום ראשון הנוצר לעיל, דבר עמנו הקפיטאן, ואמר לנו שבדאי יש לנו ממון הרבה והשבנו לו, לא אדוני, כי אנחנו עניים ומקבלים השיב לא, בודאי יש לכם ממון הרבה והיה לי פחד קצת מזה וגם ביום ראשון רב היום היה הקפיטאן שלנו בספינה אחרת אחר כך סמוך לעת מנחה דבר עמנו הקפיטאן, והוא היה מעלה עשן מהלילקע (מקטרט), ושאל אותנו, אם אנחנו מעלים עשן גם כן, השבנו לו לא ענה ואמר בודאי יש לכם ממון הרבה ואין אתם רוצים להוציא לא על טיטון ולא על שום דבר, רק אתם רוצים לאסוף ממון, כי אני רואה שאין אתם אוכלים כראוי כדרך אנשים אמידים, ואפילו טיטון אין אתם מעשנים כי אתם קמצנים וחומדים רק הממון השבנו לו אדוני, כי באמת אין לנו ממון ובשביל זה אין לנו מאכלים כראוי, אבל כל זה דבר עמנו בלי כעס רק בדרך שיחה.

אחר כך הלך מאתנו ודבר עם השכנאי הנ"ל שהוא היה סופר אצלו, ודבר יחד אם או אוכלים ארז, ואחר כך שאלו אותנו, ובתחילה לא הבהו דבריהם, כי היינו סבורים ששואלים אותנו אם או שוחטים, אחר כך הבנו שכונתם אם נאכל ארז השבנו הן, ותכף ומיד צוה לתן לנו ארז הרבה ונתנו לנו, ואמר אם יכלה זה הארז אתן לכם עוד, אחר כך הלך מאתנו וחזר ואמר לנו אולי אין לכם לחם יבש הינו סיחריס ואתן לכם, השבנו לו ברוך השם יש לנו סיחריס די והותר רק לימיני ומארנצין (למונים ותפוזים) שכחנו לקח, אמר לימיני אין להם כי-אם מעט, בשביל להחיות ולהשיב נפש חולה, ואף על פי כן צוה לתן לנו מיד לימינע גדולה וברוך השם אשר הטא עלינו חסד והיטיב עמנו מאד בעזרת השם יתברך, ותכף בשלנו הארז עם חתיכת תרנגולת שהיה בידנו, ואכלנו סעדת הערב של יום ב' דראש חדש אייר:

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - שמחה, סימנים א-ג)

על-ידי ראית פני הצדיק זוכין

לשמחה וזריזות (לקוטי מוהר"ן א', סימן ד').

צריך לעשות המצות בשמחה גדולה כל כך עד שלא ירצה בשום שכל עולם הבא בשבילה, אלא שיומין לו הקדוש ברוך הוא מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כי הוא נהנה מהמצוה בעצמה. ועל-ידי זה יוכל לידע מה שנגזר על העולם, ואם הוא קדם גזר דין או לאחר גזר דין, ועל מי ומי נגזר הדין חס-ושלום, ויודע איך להתפלל עבור העולם, כי לאחר גזר דין צריכין הצדיקים להלביש תפלות בספורים, וכל זה זוכין על-ידי עשית המצות בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה הנ"ל (שם, סימן ה').

לזכות לשמחה הזאת הוא על-ידי שמתפללין בכחות ובריאה גדולה ובאהבה וכו'. כמו שנאמר בתפלה (שם).

... ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתעזרני ותושיעני ברחמיך הרבים לזכות לשמחה גדולה באמת בעבודתך, כמו שכתוב, עבדו את ה' בשמחה, וגילו ברעדה. ותזכני ברחמיך הרבים לעשות כל המצות בשמחה גדולה באמת, שיהיה לי שמחה גדולה מהמצוה בעצמה, שאגיל ואשמח מאד בשעת עשית כל מצוה ומצוה, במה שזכיתי ברחמיך לעשות המצוה, וכל שמחתי יהיה רק המצוה לבד, לא בשביל שכר עולם הבא. מכל שכן וכל שכן שלא יעלה בדעתי חס ושלוש פניות של שטות בשביל בני אדם, או בשביל עסקי עולם הזה חס ושלוש. רק שאזכה לעשות כל המצות בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה. ויהיה כל העולם הבא שלי בהמצוה בעצמה עד שלא ארצה שום שכר עולם הבא בשביל המצוה, רק שכל שכרי יהיה שתזכני לעשות מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ששכר מצוה מצוה. ואזכה להכלל בך על ידי מצוותיך הקדושים אשר הם אחדותך. ויקים בנו מקרא שכתוב, ישמח ה' במעשיו, ישמח ישראל בעושיו. שאתה תשמח בנו על ידי שתזכנו לעשות מעשים טובים בעיניך, ואנחנו נגילה ונשמחה בך. ותעזרנו ברחמיך הרבים להמשיך חיות ושפע טובה וברכה על ידי עשיית מצוותינו בשמחה גדולה, לרמ"ח אברינו וש"ה גידנו, ולכל העולם כולו, ולכל השנה כלה. וכל השלשה קומות, הן קומת עולם, הן קומת שנה, הן קומת נפש, כלם יתברכו ויקבלו חיים וטובה וברכה וקדשה וטהרה, על ידי קיום מצוותינו בשמחה גדולה (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ה').

128